

NAPOVEDUJEMO IN VABIMO

19. september, ob 11.00
Viteška dvorana, Pokrajinski muzej Maribor

Matineja za najmlajše V naročju pesmi

Janez Krevel, kontrabas; Nejc Kamplet, klavir

Sponsored: Antonín Dvořák, Giovanni Bottesini, Maria Theresia von Paradis, Ludwig van Beethoven, Camille Saint-Saëns, Serge Koussevitzky

19. september, ob 20.00
Klub KGB, Maribor

Kameleonski poljub

The Erlkings

Sponsored: Schubert in Schumann v novih preoblikah

21. 2. september, ob 19.30
Umetnostna galerija Maribor

Usodna privlačnost

Maria Ioudenitch, Jonian Ilias Kadesha, Geneva Lewis, violina;
Emma Wernig, viola; Tim Posner, violončelo; Davor Herga, pripovedovalec

Sponsored: Leoš Janáček

22. september, ob 17.00
Dvorana Union, Maribor

Koncert za otroke in družine

Karneval. In dinozavri!

Maria Ioudenitch, Geneva Lewis, violina; Emma Wernig, viola;
Tim Posner, violončelo; Aljaž Beguš, klarinet; Marko Zupan, flavta; Janez Krevel, kontrabas; Lidija Bizjak, Sanja Bizjak, klavir; Krištof Hrastnik, tolkala; Mihajlo Zurković, računalniški efekti; Davor Herga, igravec

Sponsored: Guillaume Connesson, Camille Saint-Saëns

NAPOVEDUJEMO IN VABIMO

23. september, ob 19.30
Vinagova klet, Maribor

Zbogom, Dunaj, servus, Hollywood!

Maria Ioudenitch, Jonian Ilias Kadesha, Geneva Lewis, violina;
Emma Wernig, viola; Tim Posner, violončelo; Mate Bekavac, klarinet; Nicholas Rimmer, klavir

Sponsored: Anton Webern, Alban Berg, Ernst Křenek, Erich Wolfgang Korngold

24. september, ob 19.30
Dvorana Union, Maribor

Trio Gaspard: Viharna trojica

Sponsored: Joseph Haydn, Giovanni Sollima, Johannes Brahms, Antonín Dvořák

Za abonente Komornega cikla 2026/2027 in za izven.

Celoten program
Festivala Maribor 2026

Omogočila

Mestna občina
Maribor
Univerzitetno
mesto

S podporo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Pokrovitelj

Partner festivalske mobilnosti

Festivalski vinar

Partnerji

Lutkovno
gledališče
Maribor

UGM

ŽUPNIJA
SV. PETER
PRI MARIBORU

Partner

Medijski partnerji

VEČER

RADIO CITY

Partner
koncerta:

ŽUPNIJA
SV. PETER
PRI MARIBORU
MALEČNIK

Festival
Maribor

NARODNI
DOM
MARIBOR

15.—27.
SEPTEMBER
2026

18. september 2026, ob 19.30

Marijina romarska cerkev na Gorci, Malečnik

ČISTO

Maria Ioudenitch, violina
Geneva Lewis, violina
Emma Wernig, viola
Tim Posner, violončelo
Aljaž Beguš, klarinet
Jože Rošar, rog
Gordon Fantini, fagot
Iztok Hrastnik, kontrabas

Franz Schubert (1797–1828)

Oktet v F-duru, D 803, za klarinet, fagot, rog, dve violini, violo, violončelo in kontrabas

- I. Adagio – Allegro
- II. Adagio
- III. Allegro vivace
- IV. Andante
- V. Menuetto: Allegretto
- VI. Andante molto – Allegro

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Septet v Es-duru, op. 20, za klarinet, fagot, rog, violino, violo, violončelo in kontrabas

- I. Adagio – Allegro con brio
- II. Adagio cantabile
- III. Tempo di menuetto
- IV. Tema con variazioni: Andante
- V. Scherzo: Allegro molto e vivace
- VI. Andante con moto alla marcia

Koncert traja dve uri in ima odmor.

Franz Schubert, ki je obveljal za očeta samospeva, se je kot skladatelj javno uveljavljal počasi in precej pozneje, kot bi lahko sklepali glede na obseg njegovega opusa. Čeprav je že zelo mlad napisal simfonije, komorna dela, raznoliko klavirsko glasbo in več sto pesmi, so ga v času njegovega življenja cenili predvsem kot skladatelja samospevov in klavirskih miniatur. Večja komorna in simfonična dela so ostajala v ozadju, deloma zato, ker Schubert ni imel ne položaja, kakršnega je imel marsikateri skladatelj na dvoru, kjer je razpolagal z dvornim orkestrom, niti Beethovnovе sposobnosti, da si kot izrazito samosvoja javna osebnost zagotovi podporo najvplivnejših mecenov. Schubertov značaj in ustvarjalni svet sta bila bolj intimna, povezana s prijateljskimi krogi, salonskim muziciranjem in tako imenovanimi schubertiadami, na katerih so se srečevali glasbeniki, pesniki, filozofi, literati in drugi umetniki. Prav v tem okolju se je oblikovala tudi njegova komorna glasba, zaznamovana z izjemno liričnostjo, pogosto navidezno lahkotnostjo in v poznejših delih tudi z vse večjo kromatično napetostjo ter prožnejšim razumevanjem oblike.

Oktet v F-duru, D 803, za klarinet, fagot, rog, dve violini, violo, violončelo in kontrabas je Schubert napisal februarja in marca 1824, v istem obdobju, kot sta nastali veliki komorni deli *Godalni kvartet št. 13 v a-molu, »Rozamunda«*, in *Godalni kvartet št. 14 v d-molu, »Smrt in deklica«*. Naročil ga je avstrijski grof Ferdinand Troyer, klarinetist in glavni upravnik posesti nadvojvode Rudolfa. Troyer je želel delo po vzoru takrat izjemno priljubljenega Beethovnovеga *Septeta*, da bi ga lahko izvajal ob njem. Schubert je zato prevzel osnovno zasedbo klarineta, fagota, roga, violine,

virole, violončela in kontrabasa, le da je godalni zvok razširil z dodano drugo violino. S tem je podobno kot Beethoven združil instrumentalne barve, ki navidezno niso bile združljive, pri čemer sta nekoliko bolj v ospredju sopranska inštrumenta – violina in klarinet. V Schubertovem opusu ima skladba s takšno zasedbo posebno mesto, je pa tudi eno redkih komornih del, ki jih je napisal po naročilu. Skladba je dolga približno eno uro in je nenavadna kombinacija širokopotezne zasnove ter lahkotnega značaja.

Schubert je od Beethovna poleg tega prevzel tudi šeststavčno obliko, ki izhaja iz tradicije divertimenta. Beethovnov model je razviden predvsem v zunanji zasnovi, vendar je Schubert posamezne stavke napolnil z lastno govorico – tradicija ostaja okvir, ki ga širi z liričnimi odmiki, oddaljenimi tonalitetami in spremembami razpoloženja. Med stavki poteka notranja povezava, saj se punktirana ritmična celica pojavlja v različnih preoblekah in dobi vsakokrat drugačno funkcijo. Prvi stavek je sonatno oblikovani allegro z dramatičnim počasnim uvodom, v katerem je že prisoten punktiran ritem, ki prežema celotno delo. V drugem stavku, ki ga uvaja spokojni solo klarineta ob nežni spremljavi, stopi v ospredje značilna schubertovska liričnost, obenem pa se kaže njegovo obvladovanje kontrapunkta. Sledi kontrastni scherzo, ki temelji na ljudskih plesih z zaostrenimi ritmi. Četrty stavek ima temo, ki jo je Schubert vzel iz ljubezenskega dueta drugega dejanja svoje spevoigre *Prijatelj iz Salamanke* (1815), temu pa sledi sedem variacij in koda, pri čemer vsak posamezni del ponudi nekoliko drugačno kombinacijo glasbil in ritmov. Sledi peti stavek, zasnovan kot menuet, ki se izmenjuje s triom v slogu ljudskega plesa. Finale ponovno uvede dramatičen počasni uvod, ki se nato razpre v sonatni stavek, v katerem se koračniški zagon prepleta z liričnimi odseki in pripelje delo do vedrejšega zaključka.

Ludwig van Beethoven je v glasbeni zgodovini obveljal za skladatelja na meji med klasicizmom in romantiko. Izhajal je iz dunajske tradicije Josepha Haydna in Wolfganga Amadeusa Mozarta, vendar je prav v njegovem opusu ta tradicija dobila novo izrazno težo, ostreje dinamične kontraste, večjo motivično jedrnatost in daljnosežni vpliv na glasbo 19. stoletja, zlasti na področju klavirske, komorne in simfonične glasbe. Po prihodu na Dunaj se je sprva uveljavil predvsem kot pianist in improvizator v aristokratskih salonih vplivnih pokroviteljev, kot so bili Joseph Franz von Lobkowitz, Karel Alojz Lichnowski in Andrej Razumovski. Obenem je v svojem prvem dunajskem obdobju sistematično pisal dela v skoraj vseh glasbenih zvrsteh. Med njimi so bila tudi dela za pihala oziroma za mešane zasedbe s pihali, ki še sodijo v okolje salonskega in družabnega muziciranja, kjer občinstvo ni nujno pričakovalo globljih umetniških izjav. Vendar Beethoven tudi v teh okvirih ni ostal samo pri goli uporabnosti, pač pa je že v zgodnjem obdobju podedovane oblike razširjal, ostril njihove kontraste in jim dajal večjo individualno izraznost.

V ta kontekst sodi **Septet v Es-duru, op. 20**, za klarinet, fagot, rog, violino, violo, violončelo in kontrabas, ki je nastal na prelomu 18. v

19. stoletje. Beethoven ga je zasnoval leta 1799, naslednje leto pa je bilo delo dokončano in prvič izvedeno. Pozneje ga je strateško posvetil Mariji Tereziji Neapeljsko-Sicilski, kar je izboljšalo njegov status med dunajsko glasbeno elito. Prav s *Septetom* si je pridobil večjo prepoznavnost. Delo je hitro postalo eno njegovih najbolj priljubljenih, in to ves čas njegovega življenja. Ta popularnost ga je pozneje celo razburjala, saj ga sam ni štel za enega svojih najpomembnejših dosežkov, medtem ko je občinstvo vztrajalo pri svojem. Recepcija *Septeta* pove veliko o značaju dela: bilo je dovolj dostopno za širšo javnost in založnike, obenem pa dovolj izrazito, da je postalo vzor za poznejše tovrstne komorne skladbe. Krožilo je v številnih priredbah, okoli leta 1803 pa ga je Beethoven še sam predelal v trio za klarinet oziroma violino, violončelo in klavir. Zasedba septeta je posebna in neobičajna, saj pihala ne nastopajo v parih, temveč kot povsem samostojni glasovi ob godalih. Posebej izpostavljen je klarinet, ki ni le barvni dodatek, ampak vseskozi enakovreden sogovornik violini. Delo tako niha med komorno preglednostjo, mestoma skoraj orkestralno barvitostjo in sproščenim značajem divertimenta.

Beethovnov *Septet* se po širši zasnovi zgleduje po Mozartovem *Divertimentu v Es-duru, K 563*, ki je že sam močno odstopal od preostalih Mozartovih tovrstnih skladb. Ima šest stavkov in je navidezno soroden lahkotnejšemu muziciranju s poznega 18. stoletja, le da je Beethoven formo močno razširil. Prvi stavek uvaja veličasten počasni uvod, ki vodi v obsežno oblikovan sonatni stavek. Tu se kaže Beethovnova zgodnja energija: jasna sonatna zasnova, temeljito motivično-tematsko delo in močni kontrasti med posameznimi odseki. Tridelno oblikovani drugi stavek prinese spevnejši, bolj umirjen izraz, v katerem ima pomembno vlogo klarinet. Temu sledi menuet s triom, katerega glavno temo je skladatelj uporabil že v drugem stavku *Klavirske sonate št. 20*. Četrty stavek je tema s petimi variacijami, v katerih Beethoven preizkuša različne kombinacije instrumentalnih barv in vodenja glasov. Sledi Scherzo, živahen in igriv stavek, v katerem stopita v ospredje skladateljev značilni zgodnji humor in ritmična prožnost. Finale se tako kot prvi stavek začne s počasnim uvodom skoraj pogrebne značaja v es-molu, nato pa se umakne duhovitemu Prestu v Es-duru. Sklep vključuje solistično kadenco violine in delo pripelje do briljantnega, virtuosno razgibanega zaključka. *Septet* tako ostaja zgodnje Beethovnovо delo, še zakoreninjeno v lahkotnem svetu divertimenta, a je že dovolj oseben in prepoznaven, da je postal eden najvplivnejših modelov za komorno glasbo z mešano zasedbo pihal in godal.

Jan Prepadnik

Več o nastopajočih si lahko preberete v programski knjižici Festivala Maribor 2026 ali na www.festivalmaribor.si.